

LES FEINES DEL FUTUR

PALAU MACAYA, BARCELONA, DEL 10 D'OCTUBRE AL 28 DE NOVEMBRE DE 2017

PROJECTE SELECCIONAT EN LA CONVOCATÒRIA DE PALAU MACAYA, que té com a finalitat donar suport a iniciatives i projectes de reflexió, debat, intercanvi i difusió d'idees que ajudin a entendre millor els reptes que té plantejats la nostra societat i que permetin identificar noves tendències de progrés i transformació social.

S'ha generat una gran incertesa entre la població amb tot el que s'ha dit sobre el canvi tecnològic en marxa i la pèrdua de llocs de treball que suposarà. Què passarà d'aquí a vint anys? Els joves es preocupen i els seus pares també, pensant en ells.

Els estudis que s'han fet fins ara no aporten solucions. Uns són catastrofistes, parlen de gran destrucció de llocs de treball i generació de nous, tot i que no expliquen que hi haurà un decalatge entre les dues etapes.

D'altres, més optimistes, asseguren que hi haurà llocs de treball que avui no ens podem ni imaginar. Però no indiquen quines competències caldrà preparar per fer aquest pas amb seguretat.

I es plantegen preguntes sense resposta. Quina educació necessitem? Què passarà amb les hores de treball? Com afectarà institucions bàsiques com la família? Hi haurà dues classes d'ocupacions, unes de remunerades i unes altres de no remunerades?

1 R E P T E :

Analitzar els canvis que està experimentant el món laboral, identificar quines són les feines del futur i veure com s'ha de produir l'adaptació de les persones al món laboral que ve.

2 O B J E C T I U S D E L C I C L E :

Abordar els canvis en les condicions de treball i de gestió derivats de l'avenç tecnològic, l'automatització, la robotització, la globalització de la producció i el consum, la desregulació i els creixents fluxos migratoris. En molts casos aquests canvis suposaran la desaparició de llocs de treball actuals i a la vegada la creació de noves feines que ara només podem intuir.

3 L E S I D E E S C L A U :

EL CANVI TECNOLÒGIC ÉS UN ELEMENT DISRUPTIU

El que estem vivint ja és diferent de tot el que ha passat anteriorment en termes de canvi. Estimen que el 4.0 té una força deu vegades més gran que la Revolució Industrial i afectarà tres-centes vegades més persones, fet que implica un impacte global que serà tres mil vegades superior. Entrem en un entorn tecnològic de creixement exponencial.

De tota manera, el canvi tecnològic fa molts anys que ens està afectant, encara que ara s'està accelerant i afecta ocupacions de les capes intermèdies d'assalariats, a diferència d'abans.

Juntament amb la globalització, que suposa una pressió a la baixa constant als salaris, el canvi tecnològic es converteix en un element de disrupció de l'economia i la societat.

LA FRAGMENTACIÓ DELS SISTEMES PRODUCTIUS MULTIPLICA ELS EFECTES DEL CANVI TECNOLÒGIC

El que ara estem veient és que hi ha un canvi més rupturista que el tecnològic: la fragmentació dels sistemes productius, gràcies a la digitalització i a la mundialització. Avui les cadenes de valor es produeixen en parts i en diferents països; mana la flexibilització.

Aquí, el 50% de les empreses ni estan preparades ni tenen previst establir la transició digital. Cal animar aquestes empreses perquè prenguin consciència d'aquesta necessitat.

Avui mires una llista de treballs del futur i veus que no té res a veure amb la xarxa empresarial que tenim ara.

EL CANVI TECNOLÒGIC POLARITZA EL MERCAT LABORAL

El canvi en la relació laboral és més important que la robotització, perquè genera desigualtat i ens porta a un punt en què no tots tenim les mateixes oportunitats.

El mercat laboral s'està polaritzant. D'una banda, s'està formant una elit de professions vinculades a finances, tecnologia, biotecnologia... Mentrestant, la classe mitjana està en declivi. Són professions en què els sindicats encara tenen força, com els transports o l'Administració pública. Hi ha una classe baixa, que abans era mitjana,

que està treballant principalment en el sector de serveis a les persones i on creix l'externalització, com el turisme. L'impacte més gran es produeix en la inseguretat en l'ocupació dels treballadors i porta a una precarització creixent. Ja no hi ha "feines per a tota la vida".

4 ACTIVITATS QUE COMPONEN EL CICLE:

1 - CONFERÈNCIA: "SITUACIÓ DEL MERCAT LABORAL I DARRERES TENDÈNCIES"

10 d'octubre de 2017

Identificar la situació del món laboral, subratllant fenòmens com la precarització o l'externalització d'activitats, analitzant les causes que els produeixen, amb un èmfasi especial en la innovació tecnològica i els nous models organitzatius i d'empresa.

Amb la participació de: Ignasi Farreres, Raymond Torres i Josep Oliver

2 - SEMINARI: IMPACTES DE LA ROBOTITZACIÓ I LA DIGITALITZACIÓ EN EL MERCAT LABORAL; INDÚSTRIA 4.0 I INTEL·LIGÈNCIA ARTIFICIAL

24 d'octubre de 2017

Examinar com les noves tecnologies alteren els processos, els productes i els models de negoci, i com les empreses i les autoritats públiques reaccionen davant aquests canvis.

Amb la participació de: Anton Gasol, Miquel Vila, Roger Font, Aleix Valls i Jordi Vivancos

3 - SEMINARI: ELS LLOCS DE TREBALL QUE ES CREARAN O ES PROMOCIONARAN EN EL FUTUR

7 de novembre de 2017

Aprofundir en els perfils de l'ocupació del futur, distingint entre les ocupacions tècniques i les feines de servei de les persones. Noves tipologies: feina individual / en equip / des de casa / en xarxa.

Amb la participació de: Jordi Sala, Emili Pons, Xavier Ferràs, Manuel Pimentel, Josep Oriol Pujol i Laura Rosillo

4 - CONFERÈNCIA: COM SERÀ EN EL FUTUR EL MERCAT LABORAL?

28 de novembre de 2017

Exposar el resultat de les discussions i els debats dels seminaris/taller i traçar una panoràmica general dels canvis tecnològics del futur i la seva incidència en el món de l'empresa i de l'ocupació.

Amb la participació de: Joan Elias, M. Carme Riera, Jordi Goula i Antón Costas

5 CONCLUSIONS DEL CICLE:

El **canvi continuat** en les feines serà per a tota la vida. La vida de les empreses cada vegada és més curta.

La **feina s'organitzarà per projectes**. Treballarem per dur a terme un objectiu durant un temps i per fer-ho crearem un equip.

Cada vegada hi haurà més **freelance, autònoms, treballadors en paral·lel**, més coneixement d'idiomes, **no hi haurà problemes a l'hora de canviar de feina o d'ubicació. La regulació actual dels autònoms és vella i caduca.**

S'especula que d'aquí a trenta o quaranta anys tindrem una **renda bàsica universal** en un món en què molts treballaran de forma retribuïda i altres que, sense retribució, es podran dedicar a activitat socials.

El món laboral serà molt flexible, les persones treballaran d'una manera diferent de l'actual, per exemple, en dos o tres projectes a la vegada.

Ens tocarà treballar més anys. L'esperança de vida creix a Espanya i ja és als 83 anys, i la dependència important comença als 75 anys. Què fem fins als 75? La societat encara no entén que els majors de 50 anys també s'han de seguir formant.

El procés de **robotització** afectarà no només els treballadors, sinó també els **directius**, ja que hi haurà capacitat de poder avaluar-ho tot en l'organització i es podrà aplicar a tots els sectors.

Per més que els robots entrin a la feina, hi ha una dimensió que no s'haurà de perdre. **El factor humà cada vegada ha de ser més important.** La supressió de llocs de treball ha de deixar un buit per a professions en què predomini el factor humà.

En una mirada al futur, **l'escenari més positiu seria aquell que aprofités el millor del canvi tecnològic tot protegint la societat al mateix temps.** No és fàcil d'implementar, ja que això no ho pot fer un país individualment pel seu compte. El marc internacional hauria de canviar, així com les finances, i en els tractats de comerç hi hauria d'haver una contrapartida social.

O construïm un món nou d'**abundància ben repartida** o anem a un nou tecnofeudalisme en què uns **pocs s'ho emportaran tot.**

6 PARTICIPANTS :

JOSEP OLIVER ALONSO

Catedràtic d'Economia Aplicada de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) i membre del Consell de Govern de la UAB. Col·laborador habitual d'*El Periódico*, *5 Dias*, *La Vanguardia* i el diari *Ara*. Assessor del Servei d'Estudis de CatalunyaCaixa (1995-2011). Director de l'Índex Manpower sobre la situació del mercat laboral a Espanya (1998-actualitat). Membre de l'Agència de Qualitat Universitària de Catalunya (AQU) (2002-2004).

RAYMOND TORRES

Director de previsió i macroeconomia de Funcas i professor associat a l'Institut d'Empresa. Fins al gener del 2017, ha dirigit el Departament d'Investigacions de l'Organització Internacional del Treball (OIT) a Ginebra. Amb anterioritat va treballar al Departament d'Economia de l'OCDE, on es va encarregar de redactar diversos estudis sobre l'economia espanyola, entre altres temes, i com a director de la divisió d'Anàlisi i Polítiques d'Ocupació.

ROGER FONT ESPRIU

Director del Departament de Consultoria Tecnològica d'Eurecat. *Executive MBA* per l'EAE Business School i enginyer de telecomunicacions per la UPC. Té més de deu anys d'experiència com a consultor i formador en gestió de la innovació i gestor de projectes al Centre Tecnològic Eurecat, on ha donat suport a més de 60 empreses en la gestió i sistematització del procés de l'R+D+I. Professor de l'assignatura de Gestió de l'R+D+I a l'*Executive MBA* de la Universitat de Barcelona, de *Technology Evolution* en el grau de *Business Design* de l'IED i coordinador del mòdul de Gestió de l'R+D+I en el postgrau de Gestió de l'R+D+I d'Eurecat Training.

ALEIX VALLS

Matemàtic, enginyer i doctorat en Mecànica de Fluids. Va iniciar la seva trajectòria professional en el camp de la investigació a l'International Center for Numerical Methods in Engineering (CIMNE) de la Universitat Politècnica de Catalunya (UPC). Durant aquesta etapa també va iniciar la seva vinculació amb *Compass Ingeniería y Sistemas*. El gener del 2006 es va incorporar com a associat sènior a *The NODE Company*, empresa de serveis d'innovació. Entre els anys 2008 i 2010, Valls va treballar a *LOOP Consultancy*, on, com a sènior *manager*, es va responsabilitzar de l'oficina de Dubai i de la gestió del desenvolupament de negoci per tota la regió del nord d'Àfrica i l'Orient Mitjà. El juliol del 2010, Aleix Valls va passar a exercir de *manager* per a la consultora *Accenture*. Ha estat director general de la Fundació *Mobile World Capital Barcelona (MWCB)*.

JORDI VIVANCOS MARTÍ

Llicenciat en Pedagogia i professor d'ensenyament secundari. Des del 2007 és el cap de servei de l'Àrea de Tecnologies per a l'Aprenentatge i el Coneixement del Departament d'Ensenyament. Coordina diversos projectes d'innovació educativa en l'àmbit de les tecnologies digitals, com el projecte mSchools, impulsat per la Fundació Mobile World Capital Barcelona, i el projecte europeu FCLRegio amb l'European Schoolnet.

XAVIER FERRÀS

Doctor en Economia i Empresa per la UB, MBA per ESADE i enginyer superior de telecomunicacions (UPC). Actualment és degà de la Facultat d'Empresa i Comunicació de la Universitat de Vic. Fins al 2012 va ser director de la Unitat d'Innovació Empresarial d'ACCIÓ (Agència Catalana de Competitivitat), amb responsabilitat sobre les polítiques de transferència tecnològica, R+D i desenvolupament de clústers a Catalunya.

MANUEL PIMENTEL

Empresari, escriptor i expolític espanyol, va ser ministre de Treball i Afers Socials durant el primer govern de José María Aznar. Va estudiar dret a la Universitat de Sevilla i posteriorment es diplomà en Direcció d'Empreses. Després d'abandonar la política es va centrar en la seva faceta empresarial invertint en nombroses iniciatives cordoveses. També va emprendre una carrera literària, en què ha publicat nombroses obres de narrativa i assaig.

JOSEP ORIOL PUJOL I HUMET

Llicenciat en Psicologia per la Universitat de Barcelona, Diplomant en Direcció i Administració d'Empreses per ESADE-Universitat Ramon Llull i PADE per l'IESE-Universitat de Navarra. Actualment és el director general de la Fundació Pere Tarrés, on ha ocupat diferents càrrecs des del 1984, i és membre del Consell Executiu de la Universitat Ramon Llull, de la qual va ser professor de Psicologia Social i ho és en diferents cursos i postgraus universitaris.

LAURA ROSILLO

Llicenciada en Filologia Hispànica, màster en Recursos Humans, postgrau de Formació de Formadors i especialitzada com a *community manager* per l'AERCO (Associació Espanyola de Responsables de Comunitats On-line). Actualment és consultora especialitzada en la transformació digital de les organitzacions i els professionals, en estratègies de digitalització de l'empresa i en la creació de comunitats i xarxes corporatives.

JORDI GOULA

Economista i llicenciat en Filosofia. Va dirigir el Servei d'Estudis de la Banca Mas Sardà. Va començar col·laborant en el *Diari de Barcelona* i després des dels seus inicis a *l'Avui*. A partir del 1989 va passar a *La Vanguardia*, fins al 2016. Avui col·labora a RAC1, a Theknos i imparteix conferències i classes de Periodisme Econòmic al màster de de la Universitat de Colúmbia IL3-UB a Barcelona.

ANTÓN COSTAS

Enginyer tècnic industrial i economista. Catedràtic d'Economia Aplicada. Director del màster en Economia, Regulació i Competència dels Serveis Públics Econòmics i president de l'Observatori d'Anàlisi i Avaluació de Polítiques Públiques de la UB. Ha estat defensor del client d'Endesa (2000-2005) i president del Consell d'Endesa a Catalunya (2005-2012). En el vessant institucional, ha estat president del Cercle d'Economia (2013-2016).

PRESENTADORS I MODERADORS:

- **Ignasi Farreres**, president del CEES, economista i exconseller de Treball
- **Ramon Xifré**, economista i professor de l'ESCI
- **Anton Gasol**, doctor en Economia i vocal de la Junta del Col·legi d'Economistes
- **Miquel Vila Despujol**, enginyer industrial i membre de la Junta Executiva de l'Associació Solidària contra l'Atur (ASCA)
- **Jordi Sala**, llicenciat en Economia i Història
- **Emili Pons**, llicenciat en Història i exdirector general del Departament d'Ensenyament
- **Joan Elias**, economista i vicepresident del CEES
- **M. Carme Riera**, doctora en Economia, professora de la UB i investigadora
- **Lluís Alegre**, economista i exconseller de Comerç, Consum i Turisme

Coorganitzat amb: Centre d'Estudis Econòmics i Socials

El CEES és una associació sense ànim de lucre que té com a finalitat estudiar i investigar la realitat i la problemàtica econòmica i social catalana, espanyola i europea, i proposar-hi possibles solucions des d'una visió de la societat basada en la dignitat de la persona.

PalauMacaya

Fundació Bancària "la Caixa"